

en sådan objektiv beskrivelse. Undersøgelseskommissionen har gjort sit arbejde grundigt, hver en sten er vendt, sådan som vi alle sammen har ønsket det. Kommissionen har løst sin opgave.

Nu skal vi så politisk tage stilling. Derfor skal vi fra politisk side selvfølgelig tage vort udgangspunkt i den objektive beskrivelse, der ligger, og forholde os politisk dertil. Det vil jeg gøre, det vil regeringen og regeringspartierne gøre, og det vil jeg egentlig også samtidig opfordre alle andre partier til at gøre.

Når der skal lyde sådan en opfordring, så hænger det selvfølgelig sammen med, at jeg i de forgangne uger har oplevet, hvordan den politiske fornuft og den fornuftige politiske dialog, der normalt kendetegner det politiske arbejde herinde, er blevet skubbet til side, erstattet af politisk ufornuft og ufornuftig politisk dialog. Det er trist, ja, det er dobbelt trist.

Når vi ser på det objektive indhold af det omfattende kommissionsarbejde og undersøgelseskommissionens klare konklusioner, så er de politiske konklusioner lige så klare. Så må jeg først og fremmest konstatere, at de mange beskyldninger, der blev rettet mod regeringen, mens kommissionen arbejdede, beskyldninger om komplotter og hemmelige alliancer, ikke havde nogen som helst bund i virkeligheden. Alligevel har vi oplevet i de seneste uger – også i dagene efter undersøgelseskommissionens offentliggørelse af rapporten – at ganske bestemte politiske partier, især et enkelt parti, har forsøgt sig med mistænkeliggørelse og personforfølgelse over for regeringen og enkelte af regeringens medlemmer. Vi har set påstande om komplotter, hemmelige alliancer og ond vilje og diaboliske ministre, voldsmand, der kun har villet det onde for færingerne. Desværre har bestemte partier eller snarere et bestemt parti helt bevidst, som jeg oplever det, valgt at se bort fra den objektive virkelighed, sådan som den foreligger belyst i Færøbankrapporten. I stedet for har man forsøgt at udlægge teksten helt anderledes til en anden slags virkelighed, fordi kommissionens arbejde åbenbart ikke passer ind i det pågældende partis partitaktiske øjemed.

Skal vi nu i dag forholde os realistisk og seriøst til Færøbanksagen, konsekvenserne heraf, så må det ikke ske på et sådant forskruet grundlag, men netop på det objektive grundlag, som er tilgængeligt i dag i form af den grundige kommissionsundersøgelse.

Må jeg minde om, at da denne regering tog over i 1993, overtog vi ikke alene ledelsen af et Danmark med betydelige økonomiske problemer og høj arbejdsløshed. Regeringen overtog også en opgave i forhold til det færøske samfund, som var i en afgrundsdyb krise. I Danmark måtte vi i gang med at rette op og få skabt grundlag for den fremgang, vi nu ser.

I forhold til den færøske krise må der hverken i Danmark eller på Færøerne være tvivl om, hvem der har hovedansvaret for den økonomiske udvikling på Færøerne. Den økonomiske krise på Færøerne blev ikke påført færingerne udefra. Et meget stort antal rapporter fra sagkyndige udvalg peger allerede i 1980'erne på en række fejl: Et massivt overforbrug gennem den økonomiske politik på Færøerne og en al for stor gældsætning. År for år blev advarselne stadig stærkere i rapporterne, men desværre kun dér. Jeg kan i dag godt ærgre mig over, at der fra officiel dansk side ikke allerede dengang blev talt med større bogstaver. Og heller ikke langt tidligere i 1980'erne blev der fra den daværende danske regering gjort opmærksom på den dybt alvorlige udvikling, der herskede på Færøerne. Var det sket dengang, havde meget formentlig været lettere at klare senere.

Men først da den økonomiske krise ramte banksektoren, først da, først da den første bank ifølge Finanstilsynet stod over for konkurs i oktober 1992, reagerede den daværende danske regering efter henvendelse fra Færøernes landsstyre, et landsstyre, som i oktober 1992 i øvrigt kun havde haft ringe muligheder for at forbedre sig til forhandlingerne med regeringen om den aktuelle krise, fordi, som der står i undersøgelseskommissionens rapport, den daværende regering først orienterede landsstyret på et langt senere tidspunkt.

Krisen var desværre på det tidspunkt under meget kraftig udvikling. Produktionen på Færøerne var allerede faldet drastisk, uden at der var taget initiativ til fra dansk side at hjælpe færingerne ud af problemerne.

Da den nuværende regeringsledelse overtog problemerne i slutningen af januar 1993, var den økonomiske udvikling på Færøerne på vej ind i total kollaps. I virkeligheden talte vi om den mest omfattende økonomiske krise, noget vestligt samfund har oplevet i nyere tid. Situationen på Færøerne var alarmerende: direkte fald i produktion og indkomst og konstant stigende arbejdsløshed til et katastrofalt omfang.